

IV. ÉVFOLYAM 6. SZ.
1937. JUNIUS HÓ.

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR
ELŐFIZETÉSI ÁRA 1 ÉVRE 2 F

Bokrotások garaja

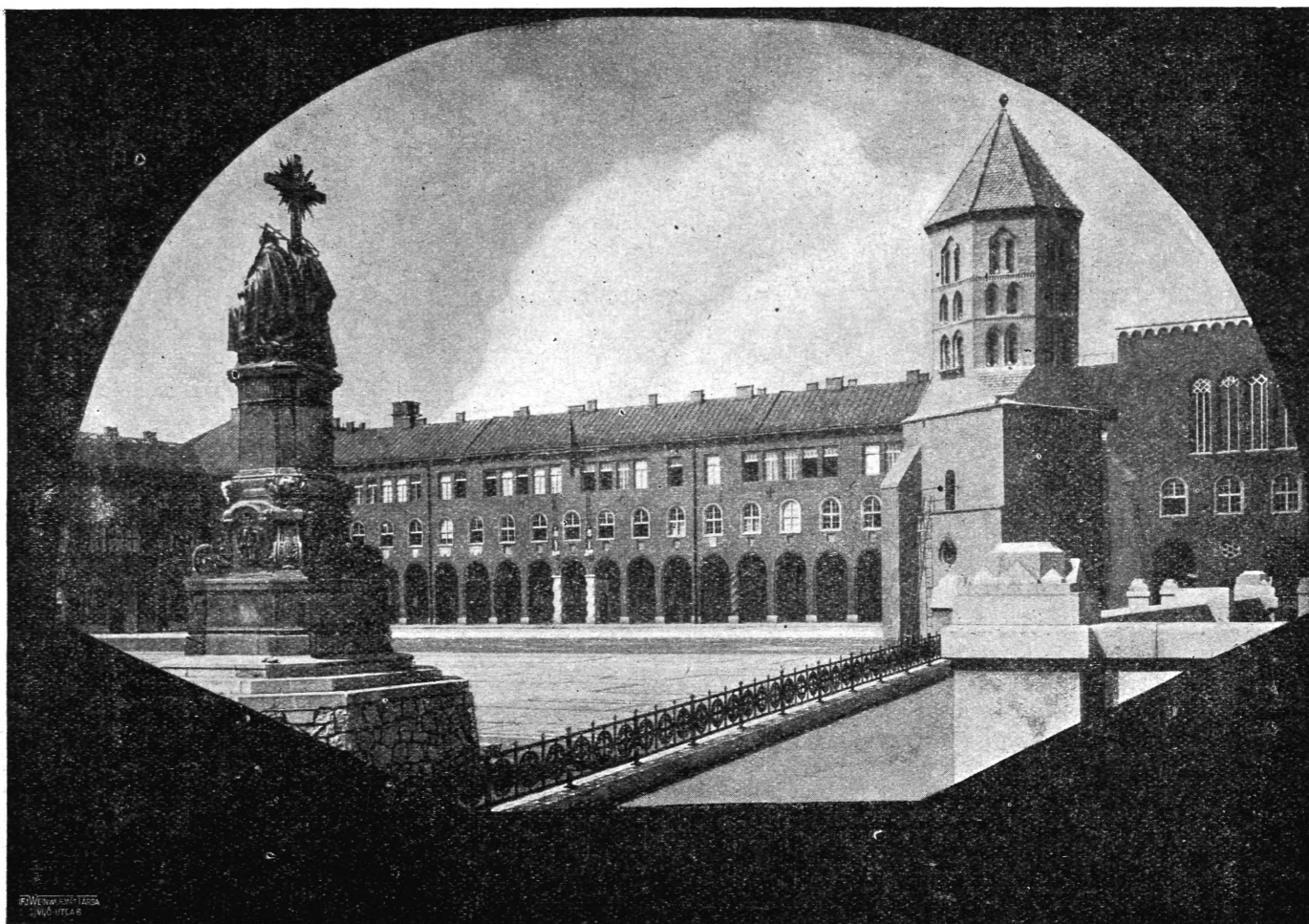
TÁRSADALMI
FOLYÓIRAT

SZERKESZTI
PAULINI BÉLA

Megjelenik havonta egyszer

MAGYAR ÚJKENYÉR ÜNNEPE SZEGEDEN

1937. június 29-én, Péter és Pálkor (Részletek a 4-ik oldalon.)

Kora tavasszal hajlik a földre s késő őszig hajladozik, nem pihen. Hasítja, járja a végtelen barázdát, töri a hantot, minden hantot összetör. Magot vet és reménykedést, verejtéket vet és aggodalmat, mi lesz a vetés sorsa. S nem elég aratáskor a nappal a föld emberének.

Szántás — vetés — aratás — aratóünnep — megsze-
gik az új kenyeret: hőskötemény . . .
S ami még az új kenyér megszegésén túl van?
Késő őszig?
A kötemény nemes — refrénje . . .

A magyar nép az olasz király előtt...

Olasz lovagkereszt — a Magyar Bokkrétának

Mint ismeretes, május hó 19-én mintegy harminckét bokkréta vett részt az olasz királyi pár Budapestre való bevonulásával kapcsolatos ünnepeken. A lapok bőven foglalkoztak a dologgal, a „Magyarország“ című lap például többek között ezeket írja:

A magyar falu reggel óta várta az olasz királyt. Feljöttek pompás ruhájukban az ország minden részéből, ideseregltek azok, akiknek lelkében kitörölhetetlenül él a szépségért való rajongás, a színek és a formák igazi szeretete. A magyar nép felhozta művészetének minden szín pompáját. Egy napra ott hagyták a munkát a zöldelő mezőkön és a kis fehér házából idejöttek a nagyváros szürke épületeinek körengetégebe, hogy megmutassák a vendéгурalkodónak: *Ilyenek vagyunk mi!*

Százan és százan várták az aranyos hintót a Szent György téren, türelmesen álldogálva a májusi nap forró ragyogásában. A katonai sorfal mögött készülődött az ünneplésre az ősi népviselet gazdag tarkasága: ringó selyem szoknyák, ezüstös főkötők, százféle színben lengedező pántlikák, díszes mellények, szemérmes ingvállak, piros csizmák, álomszerű papucsek, darutollas kalapok.

Abban, ahogy az a színes pompa csendesen gyülekezett, benne volt a magyar falu minden nyugalma, ereje, öröme és örök ünnepvárása. Nem hangzott el egyetlen fegyelmező szó sem. A díszsalkos rendőröknek nem akadt dolguk, hogy közbelépjenek, hátrább tereljenek és rendet tartsanak. Az a rend, amelyet a gyönyörű magyar falu itt felmutatott olyan rend volt, ami megdobogtatta a szívet. Aki ma délelőtt ott állott a falu ünnepi díszbe öltözött népének tarka seregében, büszkén eszmélt rá, hogy *íme a magyar föld ilyen termel*, ennyi erőt, ilyen nyugalmat, ennyi költészetet.

A város itt a Szent György téren tanulhatott a falutól. Láthatta és irigyelhetette a falut, amely minden bajában is ilyen ünnepi gondtalan és nyugodt tud lenni. Annyi sok a baj azokban a falvakban, ahonnan a színeknek és a harmóniának ez a gazdak serege feljött és mégis; az arcokon milyen higgadt nyugalom árad szét. Ezek nem izgulnak, nem fegyelmezetlenek, nem kapkodnak és nem ismerik a nagyváros rossz idegeinek remegését.

Észrevette-e vajjon mindezt az olasz király, mikor a fehér paripák a Szent György térre hozták a hintót, amelyben Magyarország kormányzójának jobbja

ült? Érezte-e ugyanazt, amit mindenkinek éreznie kellett, aki a népi színeknek ezt a káprázatos felvonulást látta? Érezte-e a magyar falu tiszta nézését? Látta-e milyen erőt rejteget a magyar föld, amely mindezt a szépséget ide tudta varázsolni a várpalota elé a nagy térre?...

Megérezte-e az olasz király, hogy egy *olyan néphez érkezett vendégségbe, amely megérdemel minden tisztességesen feléje nyújtott kezet?* Ráeszmélt-e arra a nagy szeretetre, amelyet a színes ruhák alatt dobogó magyar szív rejteget.

Azt hiszem, igen. És azt hiszem, nagyon. Amikor a királyi hintó a Szent György térre érkezett, az a magyar falu, amely úgy szeret hallgatni, egy láthatatlan dirigens pálcájának varázsütésére megszólal. A csipkés keszkenők lengtek a májusi nap meleg aranypárájában és egyetlen nagy harsogás volt az egész tér.

A kocsis a bakon meghúzta a kantárt, az öt fehér ló lassított és a falu ünneplő lelkendezése közben befordult a várudvarra a királyi hintó, amelyet nyomon követett az érkezők hintóinak hosszú sora. A fővártán a vezényszavak csatoltak, de a katonai szavakat elnyelte a népsereg éljenzésének mennydörgése.

S most kövtekett a *felejthetetlen nagy és szép látvány*. Pár percig tartott csak, tán tíz percig sem, de ezeknek a perceknek minden percenése a magyar nép szépségének és lelkének ősi történetből fakadó lelkesedése volt.

Feltárukt a Várkert turulmadaras nagykapuja és ott, ahol a kormányzói

A napilapok egyrésze azóta megírta, hogy az olasz király öfelsége *Paulini* Bélát, az Országos Magyar Bokkréta Szövetség elnökét, az olasz koronarend lovagkeresztjével tüntette ki.

S mi ideírjuk *Paulini Béla* megjegyzését: a kitüntetés úgy vette, hogy az minden a szövetséghez tartozó bokkrétának, sőt — bokkrétának szól. Akik pedig a kitüntetés alkalmából üdvözölték, azoknak őszinte köszönetet mond — fenti értelemben is, tehát az ország összes bokkrétásai nevében.

*

Egy pedig kétségtelen! Ha valamelyik uralkodó, külföldi államfő ez előtt nyolc esztendővel látogat el Budapestre, tehát a magyar bokkréta-mozgalom első próbája előtt, a magyar nép aligha áll sorfalat az előkelő Szent György téren, vonul el a nagyon nagy ünnepség első órájában a vendég előtt. A magyar nép

garden partyra szokott betódulni az elegáns közönség, most lassú nyugalommal megindult a falú népe, ősi öltözetű színes varázslatában!

Zászlók lengtek a sereg előtt. Asztrákánsapkás szanyi legények vitték a zászlót, mögöttük a falu tekintetes jegyző és tanító urai haladtak egyszerű, fekete ünneplőben. Ők ápolják odahaza a nép lelkében a művészi érzéseknek ezt a gazdagságát. Ők kötik bokkrétába azt a sok virágot, amit a magyar népművészet termel nálunk évszázadok óta. A jegyző és tanító urak mögött Szanyi község leányai lépkedtek, vállkendőben és zöld varrású cipőben.

Ezalatt *Savojay Jenő* szobra alatt, a nagy erkélyen ott állott az olasz királyi pár és a kormányzói pár. Onnan nézték végig, amint a színes sereg áthalad előttük a zöld pázsitos várkert narancssárga széles útján.

Victor Emánuel tisztelgett a zászlónak, amely meghajolt előtte, majd kétkézrel integetett a magyar falu ünneplő menetének.

(S most következett a bokkréták viseletének részletes leírása... Mi helyszüke miatt azonban már csak a cikk befejező részéből közlünk sorokat).

— — — — —
A falu díszes ünnepének vége.

Az olasz király megegyeszer kétkézrel integet.

A magyar falu csendben elvonul, de az emberek ezrei, akiket megejtett ez a csoda, majdnem önfelédten kísérik a díszes menetet...

meg ezt ne felejtse el.

Annál is kevésbé, mert ha ünnepeken már ennyire megbeesülük, lehetetlen, hogy ne becsüljük — hétköznapiokon is.

Gyöngyösbokkréta csak egy van!

Addig mondjuk, amíg mindenki megjegyezte, — a Gyöngyösbokkréta annak a legnagyobb népművészeti bemutatósorozatnak a címe, ami az első magyar király, Szent István emlékezetére rendelt ünnepi hét körül folyik le s aminek a vendéglátója Budapest székesfőváros. De legalább a Magyar Bokkréta Szövetség kötelékében működő helyi egyesületek bokkréták, a maguk területén lássanak hozzá a fogalmak tisztázásához: ne emlegessenek, írjanak x-i gyöngyösbokkrétát az x-i bokkréta helyett, ne hirdessenek gyöngyösbokkréta ünnepélyeket esetleg két bokkrétával.

A MAGYAR BOKRÉTA SZÖVETSÉG KIÁLLÍTÁSA

Június 15-én egy feltétlenül érdekes és értékes népipari kiállítás nyílt meg a Tamás Galériában, amelynek helyiségei az Akadémia uca 8 szám alatt vannak: az Országos Magyar Bokréta Szövetség kiállítása ez.

Ahogy belépünk, „Isten hozott!” fogad, az üdvözet természetesen egy szőtesből piroslik elő, — a bokrétások így köszöntenek itt. És egy másik falon az Országos Magyar Bokréta Szövetség „cégére” az acélból kivágott O. M. B. telepántlikákkal, amiket a szövetség helyi egyesületei adtak, a diadalmas cégér, amelyik elindult egykor Budapestről és megjárta Bécsét, Londont, Hamburgot, Cannest, mindenütt teljes elismerést és hitelt szerezve a magyar népművészetnek. S a tárgyakon a Magyar Bokréta Szövetség pecsétje igazolja félreérthetetlenül, hogy amit pedig itt látni, az csupa eredeti darab. S ez — nem lényegtelen kérdés, amikor csakugyan úgy kezdik utánozni — vagy hamisítani — a népművészetet, mintha már — „esáki-szalmája” volna.

De az újságok mit is irnak a szövetség ilyen értelmű kiállításáról? Nos tehát például:

A Pesti Hirlap :

„... igazán elragadó képe ez a magyar népi művészetnek, vagy helyesebben: a magyar nép házi művészetének. Még a mi szemünkben is, amelynek pedig már nem újság az ilyesmi, frissítően kedves élmény ez az igazi népművészet, az után a sok hamisított és vásári magyarságú portéka után, amit lépten-nyomon látunk egy ideje. Csonkamagyarország minden tájának színes lelkét látjuk itt összegyűjtve, nem mint holt anyagot, hanem mint ennek a léleknek egyre megújuló virágzását, — nekünk nagy és igazi öröm, hogy népművészetünket ilyen gazdagságban és frissességben láthatjuk feltámadni, az idegenek pedig egé-

szen rendkívüli látványosság lehet ez a kiállítás, a maga őseredeti színpompájában, egyedülálló formavilágával.“

A Pesti Napló :

„... A Gyöngyösbokrétában kiteljesített Magyar Bekréta Szövetség ezzel a kiállítással meggyőzően dokumentálja érdeklődési körének egyetemességét, tanúságot téve róla, hogy a néplélek minden művészi megnyilatkozását egyformán számontartja. Tehát nemcsak a régi népi táncokat, népdalokat, népszokásokat és népviseletet igyekszik felkutatni, megmenteni és újraéleszteni, hanem a népipar ősi formanyelvét is. Amít most itt látunk; nem muzeumi anyag. Nem patinás régiség, hanem a régi minták naiv szépségét, színes gazdagságát híven megőrző s eredeti alakjában továbbéltető, mai eleven népművészet produktuma. Maga a nép, minden külső beavatkozástól menten, folytatja apái már-már megszakadt népművészeti munkáját. S valósággal feltámasztja a lassú, feledés hamvába holt eredeti formát és anyagot, a mázas cseréptől a keresztöltéshez használt pamutig.“

Az Uj Magyarság :

„... A népművészeti tárgyak remekei kerülnek itt bemutatásra, hogy ellentétben azzal a sok selejtes munkával, ami elárasztja a külföldi és hazai vásárlókat, ezen a kiállításon most egységesen lássa meg a vásárló közönség, milyen az igazi nemzeti kulturát és egyben komoly népművészeti értéket jelentő tárgyak valódi stílusa. A Bokréta Szövetség védője a népi dalnak, a táncnak, szokásnak, viseletnek, népiparnak és ezzel a kiállítással is beigazolódott az, hogy gondos és körültekintő munkával mit ért el az utóbbi években.“

SOPRONY LILI „HIVATVA VAN...”

Olvassuk egy napilapban az alábbi sorokat:

Soprony Lili táncsoportjának nagy sikere. Baja Benedek, a kiváló etnografus, aki hosszú időközön keresztül volt a szentpétervári opera díszlettervezője, bejárta keresztül-kasul Oroszországot és igen alaposan ismeri hazánk népművészetét, most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a „Gyöngyösbokréta” nyomán támadt nagy érdeklődést a magyar népi táncok és hagyományok iránt tudományos alapon és a helyszínen tanulmányozott legalaposabb rendszerességgel tovább fejlessze és olyan táncsoportot alakítson, mely hivatva lesz a külföld előtt is képviselni a hamisítatlan magyar népi táncot és hagyományt. Baja Benedek célja az, hogy sűrítve és egyesítve szülessenek olyan tánckompozíciók, amelyek a népi elemeket művészileg összefoglalják és feldolgozzák. Kitűnő munkatársra talált feleségében, Sop-

rony Liliben, aki meg is alapította, egyelőre szerény keretek között, magyar táncsoportját. Egyik dunaparti előkelő szállónkban hat héten keresztül mutatta be táncait, az itt időző idegenek legnagyobb figyelmétől kísérvé. Hírlik, hogy Soprony Lili és társulata külföldi turnéokra is meghívást kapott.

Eddig a közlés.

Hogy a hírben emlegetett Baja Benedek milyen etnografus, azt nem tudjuk. Lehet, hogy nagyon kiváló, ha egyszer keresztül-kasul járta Oroszországot, sőt díszleteket is tervezett a szentpétervári operának, valamint hogy Soprony Lili milyen táncosnő, azt se tudjuk. De hogy senki ijáfiája a magyar „paraszton” kívül nem hivatott arra, hogy a „hamisítatlan” magyar népi táncot képviselje, azt tudjuk. Valamint népi hagyományt...

Valamint senki kívülálló nem hivatott arra, hogy a Gyöngyösbokréta nyomán támadt érdeklődést — elcsípjje. Igen, a

„diadalmas” híradás inkább úgy hangzik, mintha a „táncsoport” a nagyon nagy eredményekbe kívánná belekapcsolódni. De ekkor mért tesznek úgy az urak és hölgyek, mintha a népművészeteket segíteni akarnák?

Mondják tán inkább, hogy az a reménységük: a „népművészet” segít a táncsoporton.

Különben a „dunaparti szállónkban” való bemutatkozást már ismerjük. A „párnatánc” már lefolyt az asztalok között. A „sűrítés” már megkezdődött. Mondjuk, művészeik egy része még képes lesz köcsögdudálni is megtanulni...

PAULINI BÉLA: SZÍVEM SZAVA

Ezeket az irományokat — mint azt már a sorozat megindításakor jeleztük — a szerző 25, de lehet, hogy 30 éves „írói jubileuma” alkalmából köti „bokrétába”. És a bokrétásoknak, bokréta barátoknak ajánlja.

A rőzsessedő

(Jelenet.)

Személyek: ANYÓ, meg az ERDÉSZ.

Szín: Erdő.

Amikor a függöny felmegy, csak Anyó van a színen, rőzsét szed és vidáman dudorász.

Anyó: Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.
A dér hogyha meglep minket,
Egy kis rőzse csak megillet.
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.

Erdész: (a távolban és végig morcosan.)
Elvettem a violát, nem költ ki . . .
Beizentem, beizentem, beizentem
Simontornyi csaplárosné szép lányának
Ha kedve van, az erdőre gyűjjön ki . . .

Anyó: (izgatottan.)
Dudujnám, dudujnám,
Nem jól megyen a munkám,
A vágásban jön az erdész
A kis rőzse szálíg elvész.

Erdész: (közelebb.)
De ő tette, hogy nem hallja
Majd kigyün a, majd ki gyün a, majd ki gyün a
Kuliszarvu, csákószarvu, csörgős körmű, sáros hátú
Lopott tehén az erdőbe valaha.

Anyó: (nagyon ijedten.)
Dudujnám, dudujnám,
Rosszul megyen a munkám . . .
Itt az erdész, végem nékem
A szakálla leng a szélben,
Dudujnám, dudujnám,
Rosszul megyen a munkám.

Erdész (megjelent):
Fékomadta öreg néne,

Ugylátom, hogy rőzse kéne . . .
Az orcája milyen piros,
A rőzse itt bizony tilos!

(kuvik szól)

Fékomadta öreg néne,
Én nekem most zálog kéne,
Keszkenője mért nem piros,
Ha a rőzse itten tilos.

Anyó: (pityeregve és elnyújtva.)
Dudujnám, dudujnám,
Veszendőbe a munkám.

(kuvik szól háromszor.)

(szinte elhalóan):
Dudujnám, dudujnám,
Veszendőbe a munkám . . .
A dér hogyha meglep minket,
Egy kis rőzse mégse illet,
Dudujnám, dudujnám,
Veszendőbe a munkám.

Erdész: Fékomadta öreg néne,
Kendnek mégis rőzse kéne,
Mít csináljunk? Má hiába . . .
(nevetve):
Fölsegítem a hátára!

Anyó: (igen vígan)
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám . . .
(megy el):
Sok kis ág a nagy fák alatt
Kemencémnek be jó falat,
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám.

(Kis szünet.)

Erdész (igen meleg hangon):
Dudujnám, dudujnám,
De jól megyen a munkám!

A kunszentmiklósi „törökök. . .”

A gyönygyösbokrétából s más bokrétás ünnepekről jól ismert „törökös” táncáról — amit maszkákban jár négy kunszentmiklósi férfi, a „Népelet” című folyóiratban — többek közt ezeket olvassuk:

Tréfás lakodalmi, illetőleg mulatságbeli mutatványos tánc ez, melynek eredetét nem ismerjük, de sejthetőleg török idők utáni gúnyolódó táncos játék maradványa lehet, amelyben még utóbbi időben is változtak a szereplő alakok. Néphit szerint a hódolt-sági idők emléke, mikor a törökök megszállották hazánkat. Ma egyik legény csikós-nak, másik mészárosnak, harmadik — a

legerősebb legény — szép lánynak öltözik.

Régebben volt köztük medve is egy kifordított subával leterített legény alakjában, akit láncon vezettek. Az egyik török főzőkanállal jelent meg s azzal folyton az ételekre mutogatott. Nagy kosár is volt nála, kezükben szötyögtetőt is vittek magukkal bődudának maszkírozva azt. Arcukat vagy befestették, vagy kifestett vászonárcot öltöttek. Baky Lajos emlékezete szerint 60 évvel ez előtt még turbános török katonának öltöztek, s bevonuláskor énekelték: „Allah, Allah, maga dika, csiga pé, csiga pé!” kezdetű gúnydalt, melynek további

szövege már elveszett, de zenéje az instrumentálisnak ismert törökös alakjában fennmaradt.

A törökök hivatlan ismerősök. Bevonulva a házba, a vőfély beköszönti őket, kérdezvén: „Hoztatok-e útlevelet?” A törökök átadnak egy tiszta papírlapot s a vőfély erről olvassa fel nagy tudálékosan a beköszöntőt, tájszólással keverve az irodalmi nyelvet.

*Ezek a törökök jöttek Törökországbul
Azsiának mindönféle girbe-gurba határjából.*

(Stb. Az ismertetés részletesebb, mi ki-
vonatban adtuk a híres „törökök” dolganak
leírását. A beköszöntő után a vőfély el-
káltja: „Rántsá rá cigány!” Erre a „török-
ök” táncba kapnak.)

ŐSZI JÁNOS

Őszi János boldogi bokrétás május hó 16-án szerencsétlen körülmények között meghalt. Földhordás közben agyonyomta a föld. 18-án temették. Bokrétás társai szép koszorúval kísérték ki a temetőbe.

Ennyi lehetne a híradás, de tegyük hozzá, hogy . . .

Házát épített, ahhoz hordta a földet. S nem is a maga házához hordta, hanem a nagyapja — „katonapajtásáéhoz.“ Csak úgy szívességből.

„Szép gyerek volt“ — mondják. „Jó gyerek volt“, — elmondhatjuk. „Nagyon megsirattuk“, — mondta Kiss Istvánné. Tóth Örzse.

Másnak házat építő Őszi János, szép gyerek, jó gyerek, Isten veled.

Szép lakodalmak

Maconkáról írják:

Nagyon szép esküvő volt itt május hó 23-án. Bokrétások esküdtek. A régen nem látott szépségű esküvőre talán hét faluról is jöttek csodálkozók. De *Petre László* és *Orosz Rozália* esküvőjén volt is látnivaló. (Meg örülni, sőt tisztelni való is, mondhatjuk. A szerk.) Minden mozzanata egy-egy képe volt a régi szép magyar életnek. A bokréta-kikérés, a vánkos-vivés, a menyasszony-búcsúztató, mind, mind, sorban.

A bokrétások sorfala között ment be a métkapár a templomba, ősi öltözékben. S az esküvő után a plébános úr gyönyörű beszédet intézett az új párhoz, melyben méltatta a bokréta-mozgalom igazi, nemes célját és értelmét: „Térjünk vissza őseink világszerte megcsodált öltözékéhez, szokásaihoz, dalaihoz és erkölceihez“, — mondta a zsúfolásig megtelt templomban. A plébános úr szavai nagyon meghatottak minden bokrétást.

Egerbocsról írják:

Két bokrétás, — akik különben kiűn voltak Cannesban is, — nevezetesen *Katona Dezső* és *Meleg Izolda*, aratás után tartják esküvőjüket.

MAGYAR KENYÉR ÜNNEPE

Szegeden, 1937. évi június hó 29-én

Az ünnepségek rendje :

I. rész. (d. e. 1/2 12—1 óráig.)

Ünnepi felvonulás

a Mátvás-tér, Szentháromság-utca, Bécsi-körút, Boldogasszony sugár-ut, Hősök kapuja, Jókai-utca, Kárársz-utca, Széchenyi-tér utvonalon. A felvonulásban résztvesznek a bokrétákon kívül szegedi gazdalegények lóhátán, gazdák a legszebb kiscgazdafogatokon, de a szegedi molnárok és sütők is, céhládáikkal stb.

II. rész. (d. u. 1/2 5—7 óráig.)

Népművészeti bemutató

A szegedi Atlétikai Klub Temesváryköruti sporttelepén, kedvezőtlen idő esetén a Városi Színházban.

a) Magyar Kenyér . . .

Szántás — a tápéi férfiakkal

Vetés — a géderlaki férfiakkal

Aratás — az érsekcsanádi férfiakkal

Aratóünnep, üvegtáncok — a teljes bái bokrétával

Megszegik az új kenyeret — a kalocsai új bokrétásokkal

Magyar Hiszekegy — mondják az összes résztvevők.

(10 PERC SZÜNET)

b) Általános rész :

Apátfalvaiak — gyertyástánc, csapásolás

Tápéiak — lakodalmas

Géderlakaiak — férctánc

Halasiak — verbung és más férfitáncok

Szegediek — hátravágós csárdás

Érsekcsanádiak — menyasszonytánc, háromugrós.

A délutáni bemutatót a Rádió a helyszínről közvetíti.

Jegyek ára 50 fillértől 2 pengőig. jegyek elővételben kaphatók. Szeged sz. kir. város Idegenforgalmi Hivatalában, Széchenyi tér 9. sz

Magyarul kell szólni a pulihoz

Ezelőtt mintegy másfél évvel, hat pulikölyköt vittek ki Magyarországról Amerikába: az Egyesült Államok egyik nagytekintélyű kutyaszakértője utazott New-Yorkból Budapestre értük.

A hat kis puliról kitűnően gondoskodtak Amerikában: remek „ellátást“ kaptak. S a pulik — mégis bánatosak voltak New-Yorkba érkezésük pillanatától kezdve. Nem örültek a kitűnő lakásnak s a finom koszthoz hozzá sem nyúltak. A kutyaápolók az első napokban nem törődtek a dologgal: „majd megjön az étvágyuk“ — vélték. De nem jött meg és a pulik a koplálástól egészen lesaványodtak.

Akkor aztán érdekes ötlete támadt vala-

kinek. Hogy a pulikhoz talán — magyarul kell szólni. Egy magyar gyereket „szerezdtek“ hát melléjük, akinek nem volt semmi egyéb teendője, mint szólítgatni a pulikat — magyarul. Netán elbeszélgetni velük. És — tessék tudomásul venni, — ettől kezdve vidámak voltak és rövidesen új erőre kaptak.

Egyébként azonban visszavonult életet éltek egészen a legutóbbi időig.

Amíg meg nem nyílt New-Yorkban a világ legnagyobb kutyakiállítás. Oda a pulik is meghívót kaptak, nagy meglepetés volt ez, mert a kiállításra csak a nagyon elismert, előkelő kutyaafajták kaphatnak meghívót, a pulikat pedig egy-

általán nem ismerték azelőtt Amerikában.

A hat kis puli tehát megjelent a nagy kiállításon. És rendkívüli sikert aratott. Mindenki megcsodálta őket és sokezer amerikai kutya barát határozta el, hogy áttér a pulitartásra.

„Fekete bizontosságukkal, átütő sikerrel arattak“. „A magyar pulik szenzációi voltak a kutyakiállításnak...“ — írják többek közt az amerikai újságok. Valamint: „A legnépszerűbb andrásházi Zsuzsi volt, meg is nyerte az első díjat a pulik között.“ „Mátváshegyi (Subás) negyedik lett.“

Idehaza minden pulitulajdonos büszkén olvashatja e híreket.

Figyelem! 1. Ha lejárt az előfizetése sziveskedjék megújítani!
2. Ha nem volt eddig előfizető tessék mielőbb előfizetni!

Előfizetési ár egész évre 2 pengő, félévre 1 pengő. A bokréták földmivelő tagjainak — évi 1 pengő.

T. Ház!

Vitéz Somogyváry Gyula országgyűlési képviselő az iparügyi tárca 1937—38. évi költségvetésének tárgyalásakor többek közt ezeket mondta:

... Szólanom kell arról az intézményről, amely talán a leghatásosabban tárta az ország és a világ elé a magyar néplélek szépséges kincseit, szólnom kell az országos bokrétamozgalomról és annak egyes kérdéseiről. (Halljuk! Halljuk!)

Szólnom kell, mert ezt a mozgalmat bizonyos veszedelmek fenyegetik, még pedig két irányban. A veszély egyfelől a bokrétamozgalom keretében történő bemutatások — ellen irányul. De veszedelem fenyegeti a bokrétamozgalom keretében jelentkező népművészetnek művészi produktumait, faragásait, kerámiáit és a többit is. Illetéktelen törekvések minduntalan beleavatkoznak ennek a mozgalomnak ügyeibe.

A multban hosszú ideig alig törődtek a népművészet szépségeinek büszke és öntudatos hagyományokká való erősítésével. Amikor azonban a mozgalom páratlan agilitással összemarkolta és a világ elé tárta ezt az eleven magyar csodát, akkor egyszerre jelentkezett: az üzlet. Élelmes ügynökök kezdtek bejárni az országot, akik igyekeztek összegyűjteni a legszebb férfiakat és a legszebb leányokat, hogy azokat cigányruhába, huszárruhába, vagy éppen kitalált népszínműkosztümökbe öltöztetve, üzleti vállalkozás keretében mutogassák öt világrészben. Az akkoriban kisüregtetett védőrendelet egyelőre véget vetett ennek a producer-kísérletnek.

De vannak jóindulatú naívak, akik ma is „terjeszteni“, „új formákkal bővíteni“ és „stilizálni“ akarják ezt a népművészetet, sőt horribile dictu, „művészi vezetés“ alá akarják helyezni! (vitéz Tóth András: Meg is halna akkor!) Szomorú jellemzője a közvéleményben e körül élő eszmezavarnak az a tény, hogy akadt világhírű magyar muzsikus is, aki azt vélte hiányosságnak, hogy a bokrétamozgalom nincs magasabb művészi vezetés alatt. Pedig a népművészet addig marad népművészet és addig marad meg hamisítatlan hamvas bája, amíg a javítani és stilizálni kívánó jószándék vagy műsorgyártóüzlet abba bele nem avatkozik. (Helyeslés.) Nem akarunk úgy járni a bokrétamozgalomban összefogott népművészettel, mint ahogy valamikor a mezőkövesdi matyó kézimunka járt, amikor az iparművészeti stilizáló törekvések azt megrontották és egyesek üzleti érdeklődése a maga prédájává tette a matyómunkát, úgy hogy ma sem tudta teljesen kiheverni azokat a károkat, melyeket annakidején szenvedett.

Az iparművészet is maradjon meg a maga egyéni művészetének nemes határai között, de ne akarja a maga formáit vagy érdekeit rákényszeríteni a népművészetre. Nagyon tiszteltem, becsülöm és elismerem az Országos Iparművészeti Társulat törekvéseit és őszinte örömöm telik benne, ahányszor sikereket ért el: iparművészeti téren. De tiltakozom az ellen, hogy stilizáló szándékkal, vagy akármilyen, mondjuk nemesítő törekvéssel beleavatkozzék a bokrétamozgalomban jelentkező népművészet ügyeibe. Ne akarja senki a néplélek, egyszerű tulipánjait stilizálni. A stilizált tulipán formára talán szebb lesz, de nem lesz többé népművészet.

Nagyon kérem az iparügyi miniszter urat, aki a magyar népi gondolat bátorszávu hitvallójának mutatkozott mindig, hogy roppant elfoglaltságában szakítson egyszer magának időt, amikor azután az egész kérdéscsoport,

A Magyar Bokréta Szövetség kiállításának angol nyelvű meghívója.

melyet most itt előadtam, alapos vizsgálat alá kerülhet.

És akkor húzzuk meg a határt az iparművészet területei között! Ez a három kérdés nem keverhető össze, mint ahogy sajnos, összekeveri a közvélemény és igyekezik összekeverni azok, akiknek ebből az összebonyolításból látható hasznuk van.

Népművészeti ünnepek júliusban

- Julius 4-én** Mikóháza, Zemplén megye, Bokréta-nap három bokrétával.
- Julius 11-én** Atkár, Heves megye, Bokréta-nap három vendégbokrétával.
- Julius 17-én** Bugac. Kecskemét mellett. Pusztabál.
- Julius 25-én** Kiskunhalas. Bokrétás ünnep öt bokrétával.

Felelős szerkesztő és kiadó:

PAULINI BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 49.

Budai-nyomda, Telefon: 14-14-26.